

اعتبارسنجی و رتبه‌بندی سازمان‌های مردم‌نهاد حوزه زن و خانواده

کاونت ریاست جمهوری
در امور زنان و خانواده

عنوان:

ارزیابی عملکرد، رتبه بندی و اعتبارسنجی سازمان های مردم نهاد حوزه زن و خانواده

در عمل به تکلیف محوله در سند تحول مردمی

مجری

شبکه ارتباطی سازمان های غیردولتی زنان

ناظر

معاونت برنامه ریزی و هماهنگی

پاییز ۱۴۰۲

گزارش تدوین مدل:

ارزیابی عملکرد، رتبه بندی و اعتبار سنجی

سازمان های مردم نهاد در حوزه زنان و خانواده

معاونت زنان و خانواده ریاست جمهوری - شبکه ارتباطی سازمان های غیردولتی زنان

پانزدهم ۱۴۰۲

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
الف	فهرست مطالب.....
د	فهرست جداول.....
هـ	فهرست نمودارها.....
و	فهرست تصاویر.....
ز	پیشگفتار.....
۱	فصل اول: کلیات
۲	۱-۱- مقدمه و بیان مسئله.....
۴	۱-۲- اهداف.....
۵	۱-۳- روش.....
۶	فصل دوم: مبانی نظری
۷	۲-۱- بررسی واژگانی موضوع.....
۷	۲-۱-۱- سازمان مردم نهاد.....
۱۰	۲-۱-۲- مفهوم ارزیابی عملکرد.....
۱۱	۲-۲- مدل های ارزیابی عملکرد.....
۱۱	۲-۲-۱- مدل سینک و تاتل (۱۹۸۹).....
۱۲	۲-۲-۲- مدل ماتریس ارزیابی عملکرد (کی گان و همکاران، ۱۹۸۹).....
۱۳	۲-۲-۳- عوامل تعیین کننده- نتایج (فیتز جرالده و همکاران، ۱۹۹۱).....
۱۴	۲-۲-۴- هرم ارزیابی عملکرد (لینچ و کراس، ۱۹۹۱).....

عنوان

صفحه

۱۵۲-۲-۵- مدل کارت امتیازدهی متوازن (کاپلن و نورتن، ۱۹۹۲).....
۱۷۲-۲-۶- فرایند کسب و کار (براون، ۱۹۹۶).....
۱۸۲-۲-۷- تحلیل ذینفعان (۲۰۰۰).....
۲۰۲-۲-۸- مدل تعالی سازمان.....
۲۳۲-۲-۹- چارچوب مدوری و استیپل (۲۰۰۰).....
۲۴۲-۳- پیشینه موضوع.....
۲۴۲-۳-۱- ارزیابی سازمان مردم نهاد در جهان.....
۲۴۱-۲-۳-۱- ارزیابی ورته‌بندی سازمان‌های غیردولتی (هندوستان).....
۲۵۲-۳-۱-۲- انتخاب شاخص‌ها برای ارزیابی تاثیر ارائه شده توسط روبیساندو-روژون، UNDP.....
۲۶۲-۳-۱-۳- هلال سبز، اولین سازمان غیردولتی که موفق به دریافت گواهینامه تعالی شد.....
۲۷۱-۴-۲-۳- سیستم شاخص ارزیابی و ارزیابی وزن سازمان‌های غیردولتی: مورد یمن.....
۲۸۱-۵-۲-۳- مدل‌های تعالی در زمینه غیرانتفاعی: استراتژی‌هایی برای بهبود مستمر.....
۲۸۲-۳-۱-۶- یک مدل ارزیابی برای سازمان‌های غیردولتی درگیر در وکالت.....
۳۰۲-۳-۱-۷- چک لیست درخواست سازمان‌های غیردولتی برای وضعیت مشاوره در UNDO.....
۳۱۲-۳-۱-۸- مدل ارزیابی آکادمی ارزیابی NGOs.....
۳۱۲-۳-۱-۹- ابزارها و تکنیک‌های ارزیابی موثر برای سازمان‌های غیردولتی.....
۳۲۲-۳-۲- ارزیابی سازمان مردم نهاد در ایران.....
۳۲۲-۳-۲-۱- شاخص‌های ارزیابی عملکرد بخش وقف و خیریه با استفاده از کارت امتیاز متوازن
۳۳۲-۳-۲-۲- بررسی و ارزیابی عملکرد انواع سازمان‌های مردم‌نهاد در ایران - مینا کرمی و.....
۳۵۲-۳-۲-۳- ارزیابی عملکرد سازمان‌های غیردولتی (سمن‌های) کشور در حوزه زنان و خانواده.....
۳۵۲-۳-۲-۴- تشکله‌ها و نهادهای غیردولتی مذهبی ایران (جایگاه و میدان عمل).....
۳۶۲-۳-۲-۵- استاندارد موسسه افرا.....

۳۶موسسه پویشگران عرصه سوم.....۲-۳-۲-۶
۳۷چارچوب نظری.....۲-۴
۳۹معیارهای شش گانه ارزیابی عملکرد.....۲-۴-۲
۴۰معیار اول: ارکان جهت ساز.....۲-۴-۲-۱
۴۱فرایندهای کلیدی.....۲-۴-۱-۲
۴۳توانمندسازها.....۲-۴-۱-۳
۴۵قابلیت سازها.....۲-۴-۱-۴
۴۶شتاب دهندهها.....۲-۴-۱-۵
۴۷پیشرانها.....۲-۴-۱-۶

فصل سوم: روش شناسی

۴۹مقدمه.....۳-۱
۵۰روش تحقیق.....۳-۲
۵۱تکنیک تحقیق.....۳-۳
۵۲

فصل چهارم: نتایج یافته‌ها

۵۳مقدمه.....۴-۱
۵۴معیار ارکان جهت ساز.....۴-۲
۵۵معیار فرایندهای کلیدی.....۴-۳
۵۸معیار توانمندسازها.....۴-۴
۶۱معیار قابلیت سازها.....۴-۵
۶۴معیار شتاب دهندهها.....۴-۶
۶۶

صفحه	عنوان
۶۸	۴-۷- معیار پیشران‌ها.....
۷۲	۴-۸- تحلیل و بررسی مدل ارزیابی عملکرد سازمان‌های مردم نهاد زنان و خانواده.....
۷۵	فصل پنجم: خلاصه و نتیجه‌گیری
۷۷	۵-۱- مقدمه.....
۷۷	۵-۲- تحقق هدف طرح.....
۱۰۵	۵-۳- نتایج خودارزیابی.....
۱۰۵	۵-۳-۱- خیریه طلّیعه مهر طه.....
۱۰۷	۵-۳-۲- شبکه ارتباطی سازمانهای غیردولتی زنان.....
۱۰۹	۵-۳-۳- انجمن بانوان فعال در صنعت گردشگری و صنایع دستی.....
۱۱۱	۵-۳-۴- مرکز جامع توانمند سازی زنان و خانواده.....
۱۱۳	۵-۳-۵- موسسه خیریه قدر علوی.....
۱۱۵	منابع

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۴۱	جدول شماره ۲-۱- محورها و سنجه‌های معیار ارکان جهت ساز.....
۴۲	جدول شماره ۲-۲- محورها و سنجه‌های معیار فرایندهای کلیدی.....
۴۴	جدول شماره ۲-۳- محورها و سنجه‌های معیار توانمندسازها.....
۴۵	جدول شماره ۲-۴- محورها و سنجه‌های معیار قابلیت‌سازها.....
۴۶	جدول شماره ۲-۵- محورها و سنجه‌های معیار شتاب‌دهنده‌ها.....
۴۸	جدول شماره ۲-۶- محورها و سنجه‌های معیار پیشران‌ها.....
۵۰	جدول شماره ۳-۱- مقایسه روش‌های کمی و کیفی.....
۵۶	جدول شماره ۴-۱- پارامترهای برازندگی مدل در معیار ارکان جهت‌ساز.....
۵۹	جدول شماره ۴-۲- پارامترهای برازندگی مدل در معیار فرایندهای کلیدی.....
۶۲	جدول شماره ۴-۳- پارامترهای برازندگی مدل در معیار توانمندسازها.....
۶۴	جدول شماره ۴-۴- پارامترهای برازندگی مدل در معیار قابلیت‌سازها.....
۶۶	جدول شماره ۴-۵- پارامترهای برازندگی مدل در معیار شتاب‌دهنده.....
۶۹	جدول شماره ۴-۶- پارامترهای برازندگی مدل در معیار پیشران‌ها.....
۷۲	جدول شماره ۴-۷- پارامترهای برازندگی مدل ارزیابی و اعتبارسنجی سمن‌ها.....
۷۸	جدول شماره ۵-۱- شاخص ارزیابی و اعتبارسنجی سازمان‌های مردم‌نهاد.....
۸۳	جدول شماره ۵-۲- امتیازات پاسخ‌ها به تفکیک سنجه/محور/معیار.....
۱۰۳	جدول شماره ۵-۳- شناسنامه فعالیت خیریه طلایه مهر طه.....
۱۰۳	جدول شماره ۵-۴- امتیاز معیارهای شناسنامه فعالیت خیریه طلایه مهر طه.....
۱۰۵	جدول شماره ۵-۵- شناسنامه فعالیت شبکه ارتباطی سازمان‌های غیردولتی زنان.....
۱۰۵	جدول شماره ۵-۶- امتیاز معیارهای شناسنامه فعالیت شبکه ارتباطی سازمان‌های غیردولتی زنان.....

جدول شماره ۵-۸- امتیاز معیارهای شناسنامه فعالیت انجمن بانوان فعال در صنعت گردشگری	
و صنایع دستی.....	۱۰۷
جدول شماره ۵-۹- شناسنامه فعالیت مرکز جامع توانمند سازی زنان و خانواده.....	۱۰۹
جدول شماره ۵-۱۰- امتیاز معیارهای شناسنامه فعالیت مرکز جامع توانمند سازی	
زنان و خانواده.....	۱۰۹
جدول شماره ۵-۱۱- شناسنامه فعالیت موسسه خیریه قدر علوی.....	۱۱۱
جدول شماره ۵-۱۲- امتیاز معیارهای شناسنامه فعالیت موسسه خیریه قدر علوی.....	۱۱۱

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
۵۴	نمودار شماره ۴-۱- نمودار دایره‌ای گستره فعالیت سمن.....
۵۵	نمودار شماره ۴-۲- نمودار میله‌ای محل استقرار سمن.....
۵۶	نمودار شماره ۴-۳- مقادیر تی استیودنت برای محورها و سنجه‌های معیار ارکان جهت‌ساز.....
۵۷	نمودار شماره ۴-۴- ضرایب مسیر و بارهای عاملی برای محورها و سنجه‌های معیار ارکان جهت‌ساز.....
۵۸	نمودار شماره ۴-۵- مقادیر تی استیودنت برای محورها و سنجه‌های معیار فرایندهای کلیدی.....
۶۰	نمودار شماره ۴-۶- ضرایب مسیر و بارهای عاملی برای محورها و سنجه‌های معیار فرایندهای کلیدی..
۶۱	نمودار شماره ۴-۷- مقادیر تی استیودنت برای محورها و سنجه‌های معیار توانمندسازها.....
۶۳	نمودار شماره ۴-۸- ضرایب مسیر و بارهای عاملی برای محورها و سنجه‌های معیار توانمندسازها.....
۶۴	نمودار شماره ۴-۹- مقادیر تی استیودنت برای محورها و سنجه‌های معیار قابلیت‌سازها.....
۶۵	نمودار شماره ۴-۱۰- ضرایب مسیر و بارهای عاملی برای محورها و سنجه‌های معیار قابلیت‌سازها.....
۶۶	نمودار شماره ۴-۱۱- مقادیر تی استیودنت برای محورها و سنجه‌های معیار شتاب‌دهنده.....
۶۷	نمودار شماره ۴-۱۲- ضرایب مسیر و بارهای عاملی برای محورها و سنجه‌های معیار شتاب‌دهنده.....
۶۸	نمودار شماره ۴-۱۳- مقادیر تی استیودنت برای محورها و سنجه‌های معیار پیشران‌ها.....
۷۰	نمودار شماره ۴-۱۴- ضرایب مسیر و بارهای عاملی برای محورها و سنجه‌های معیار پیشران‌ها.....
۷۱	نمودار شماره ۴-۱۵- مقادیر تی استیودنت مدل کلی ارزیابی و اعتبارسنجی سمن‌ها.....
۷۳	نمودار شماره ۴-۱۶- ضرایب مسیر و بارهای عاملی مدل کلی ارزیابی و اعتبارسنجی سمن‌ها.....
۷۶	نمودار شماره ۵-۱- مدل کلی ارزیابی و اعتبارسنجی سمن‌ها.....
۱۰۴	نمودار شماره ۵-۲- امتیاز معیارهای شناسنامه فعالیت خیریه طلوع مهر طه.....
۱۰۶	نمودار شماره ۵-۳- امتیاز معیارهای شناسنامه فعالیت شبکه ارتباطی سازمان‌های غیردولتی زنان.....

عنوان

صفحه

نمودار شماره ۵-۴- امتیاز معیارهای شناسنامه فعالیت انجمن بانوان فعال در صنعت گردشگری و صنایع دستی.....	۱۰۸
نمودار شماره ۵-۵- امتیاز معیارهای شناسنامه فعالیت مرکز جامع توانمند سازی زنان و خانواده.....	۱۱۰
نمودار شماره ۵-۶- امتیاز معیارهای شناسنامه فعالیت موسسه خیریه قدر علوی.....	۱۱۲

فهرست تصاویر

صفحه	عنوان
۱۲	تصویر شماره ۱: مدل سینک و تاتل (۱۹۸۹).....
۱۳	تصویر شماره ۲: مدل ماتریس ارزیابی عملکرد (کی گان و همکاران، ۱۹۸۹).....
۱۴	تصویر شماره ۳: چارچوب عوامل تعیین کننده- نتایج (فیتزجرالد و همکاران، ۱۹۹۱).....
۱۵	تصویر شماره ۴: هرم ارزیابی عملکرد (لینچ و کراس، ۱۹۹۱).....
۱۷	تصویر شماره ۵: مدل کارت امتیازدهی متوازن (کاپلن و نورتن، ۱۹۹۲).....
۱۷	تصویر شماره ۶: فرایند کسب و کار (براون، ۱۹۹۶).....
۱۹	تصویر شماره ۷: تحلیل ذینفعان (۲۰۰۰).....
۲۱	تصویر شماره ۸: مدل تعالی سازمان.....
۲۲	تصویر شماره ۹: مدل تعالی سازمان (مدل ۲۰۲۰).....
۳۹	تصویر شماره ۱۰: مدل پیشنهادی ارزیابی سازمان های مردم نهاد.....
۱۰۴	تصویر شماره ۵-۱- وضعیت خیریه طلّیعه مهر طه در مقایسه با مدل ارزیابی.....
۱۰۶	تصویر شماره ۵-۲- وضعیت شبکه ارتباطی سازمان های غیردولتی زنان در مقایسه با مدل ارزیابی.....
۱۰۸	تصویر شماره ۵-۳- وضعیت انجمن بانوان فعال در صنعت گردشگری و صنایع دستی در مقایسه با مدل ارزیابی.....
۱۱۰	تصویر شماره ۵-۴- وضعیت مرکز جامع توانمند سازی زنان و خانواده در مقایسه با مدل ارزیابی.....
۱۱۲	تصویر شماره ۵-۵- وضعیت موسسه خیریه قدر علوی در مقایسه با مدل ارزیابی.....

پیشگفتار

سازمان‌های مردم نهاد (سمن‌ها) یا همان (NGO)ها، رکن سوم جوامع محسوب می‌شوند. این سازمان‌های داوطلب، مستقل از دولت بوده و در عین غیرانتفاعی بودن، در خدمت مردم هستند. مشارکت مردم و نهادهای مردمی در اداره امور کشورها به عنوان یک امر ارزشی جهت تداوم رشد و توسعه همه جانبه در اکثر کشورهای دنیا مطرح است. از طرفی، دخیل کردن سازمان‌های مردم نهاد در تصمیم‌گیری‌ها و نحوه انجام امور می‌تواند سازمان‌های دولتی را در رسیدن به اهداف سازمانی یاری نماید.

یک سازمان مردم نهاد برای رسیدن به اهداف مورد نظر خود از شیوه‌ها و روش‌های متفاوتی از جمله جمع‌آوری، ارزیابی و انتقال اطلاعات و ایجاد تعامل بین مردم و دولت، ارائه راهکارهای اجرایی و یا تئوریک در قالب پیشنهاد به دولت و انجام پروژه‌های خرد و کلان در موضوعات مختلف مورد نیاز دولت، اقدامات حمایتی و وکالتی به اشکال مختلف به افراد جامعه و آموزش، پژوهش و انجام مطالعات خصوصا توسط سازمان‌های مردم‌نهادی که با موضوعات خانواده یا تربیتی فعالیت دارند با هدف رشد و ارتقاء سطح بینش والدین به منظور تحکیم بنیان خانواده‌ها بهره می‌گیرد.

معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری در راستای اجرای سند تحول دولت مردمی ذیل فصل پنجم و با هدف کمک به شکل‌دهی و توسعه شبکه‌های مردمی و حلقه‌های میانی پیشران زنان در عرصه‌های مزیت دار و جهت دهی، حمایت و تسهیل فعالیت نهادهای مردمی فعال در حوزه توانمندسازی بانوان و تقویت نظارت‌های پسینی در قالب استقرار نظام اعتبارسنجی، شفاف سازی عملکرد و پاسخگویی نهادهای مردمی، ارائه مدل ارزیابی سازمان‌های مردم نهاد در حوزه زنان و خانواده را از طریق شبکه ارتباطی سازمان‌های غیردولتی زنان به مرحله اجرا در آورد.

ارائه مدل ارزیابی سازمان‌های مردم نهاد در قالب یک مطالعه و در پنج فصل شامل فصل اول: کلیات، فصل دوم: مبانی، فصل سوم: روش شناسی، فصل چهارم: نتایج یافته‌ها و فصل پنجم خلاصه و نتیجه گیری که ضمن ارائه مدل نهایی، آن را برای پنج سازمان مردم نهاد نیز به مرحله اجرا در آورده، می‌باشد.